



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. IV. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

disp. 1. de fide. q. 1. n. 61. Gormaz. de virt. Theol. disp. 7. n. 284. Bellarminus tom. 4. contr. 3. gener. 2. princip. de justificat. l. 3. c. 3. & plures alii. Prob. conclusio 1. ex Tridentino, quod sess. 6. c. 12. ait: Nam, nisi ex speciali revelatione sciri non potest, quos DEUS sibi elegerit. & can. 16. ait: Siquis magnum illud usque in finem perseverantia donum se certo habiturum, absoluta, & infallibili certitudine, dixerit, nisi hoc ex speciali revelatione didicerit, anathema sit. Jam sic. Concilium hic admittit, aliquid infallibili certitudine sciri posse, ratione specialis revelationis, & quidem assentiendo per fidem Divinam: ergo actus, qui talem revelationem habet pro suo motivo, est verè actus fidei. prob. ant. in primis Concilium non facit mentionem alterius fidei, quàm Divinæ, & Theologicæ: dein loquitur de eo assensu, seu actu fidei, de quo loquebantur hæretici, quos damnat: hi autem loquebantur de assensu fidei Divinæ; defacto enim adhuc Lutherani dicunt, quemvis debere credere, se fore saluum, & quidem fide Divina, sive eâ, quæ assentitur Scripturis Sacris, vel aliis fidei mysteriis: ergo.

Confirm. Concilium Lateranense sess. 11. in Constitut. Leonis X. *Supernæ Majestatis præsidio. sub finem.* quamvis extra casum necessitatis reservet examen revelationum privatarum Sedi Apostolicæ, tamen, si periculum foret in mora, concedit, ut eæ, post examen Ordinarii, & ejus approbationem, possint prædicari (e. g. si revelaretur excidium urbis particularis, nisi ageretur poenitentia, quæ revelatio non concerneret totam Ecclesiam, adeoque esset tantum privata) ergo possent auditores earum concionum, quibus tales revelationes annuntiarentur, istis per fidem assentiri. Idem videtur colligi ex Cap. Cum ex injuncto. 12. de hæreticis.

145. Prob. conclusio 2. ratione. Assensus, præstitus revelationi privatae, convenit in objecto formali cum assensu, præstito revelationi publicæ: & hi duo assensus ad summum differunt quoad objectum materiale, vel quoad modum, aut medium recipiendi revelationem: sed hæ differentie sunt tantum accidentales, nec inferunt differentiam specificam: ergo illi duo actus non differunt specie, adeoque idem habitus fidei Theologicæ potest utrumque producere, & uterque est actus fidei Theologicæ, seu Divinæ, conseq. est clara: probantur autem præmissæ, & primo loco ma. Revelatio privata non est minus testimonium DEI infallibile, quàm publica; quod enim DEUS loquatur uni privatim, & non omnibus, non infert, quod non loquatur DEUS; alias loqueretur, & simul non loqueretur: dein æquè parum potest DEUS mentiri, vel falli, quando loquitur uni soli, quàm quando loquitur omnibus: ergo habetur totum objectum formale ad fidem requisitum, nec potest esse discrimen, nisi ratione objecti materialis, vel modi, vel medii.

146. Prob. jam min. superior. Inpri-

mis objectum materiale non specificat habitum, aut actum, ut est clarum; alias different species Theologica actus fidei de incarnatione, & alius de extremo judicio: quod nemo dixerit. Jam modus pertinet præcisè ad applicationem motivi; quod enim DEUS velit aliquid communicari, aut applicari uni, vel pluribus, non mutat objectum formale, ut per se patet. Tandem etiam ratio medii nihil facit ad rem. Sic non mutat actum fidei, sive credam propter revelationem immediatè factam mihi, sive propter factam immediatè aliis, & ad me tantum mediatè perlatam; eadem enim fide credo, qua Apostoli, qui revelationes receperunt immediatè: ergo pariter eadem fide credo aliquod mysterium, tantum revelatum mihi, qua credo aliud revelatum omnibus.

Insuper medium tantum spectat ad applicationem motivi: quæ applicatio etiam non specificat actum: vel, si etiam dicatur, medium esse partiale motivum fidei (ut debent admittere illi, qui docent, locutionem parochi, qua mediante rusticus percipit revelationem, esse partiale motivum fidei) tamen hic modus recipiendi revelationem, diversus ab eo, quo quis revelationem accipit immediatè à DEO, non affert diversitatem specificam in consideratione Theologica (nam nulla ratione probari potest, actus elicitos à rustico, per parochum instructo, & actus elicitos ab illo, qui revelationem immediatè à DEO accipit, esse species Theologica diverfos) sed isti duo modi recipiendi revelationem tantum se habent, sicut revelatio interna, & externa, quarum diversitas, ut omnes facile admittunt, non infert diversitatem specificam, in consideratione Theologica, sed ad summum aliquam, in consideratione physica: ergo neque modus recipiendi revelationem, privatus, & publicus, infert ullam differentiam specificam Theologicè talem.

ARTICULUS IV.

Solvuntur Objectiones.

147. **O**B. 1. S. Augustinus contra epistolam fundamenti c. 5. ait: Ego verò Evangelio non crederem, nisi me Catholica Ecclesia commoveret auctoritas: ergo, nisi revelatio applicetur ab Ecclesiæ auctoritate, adeoque universaliter omnibus, non potest elici actus fidei. Resp. neg. conf. S. Augustinus non recepit privatas revelationes immediatè à DEO, nec aliunde fuerunt ei sufficienter applicatæ: si autem aliquæ aliunde ei sufficienter applicatæ fuissent, tunc potuisset, & debuisset eis credere. Non potest autem negari, quod absque auctoritate Ecclesiæ possit revelatio Divina applicari, vel per illustrationem supernam clarissimam, vel per signa etiam externa, miracula &c. ut dubitari de ea prudenter non possit: quis enim neget, omnipotentem DEUM hoc posse?

posse? Et certè ita Christus Dominus revelationes plures applicavit Beatissimæ Virginis, Apostolis, ac aliis, qui plura crediderunt, antequam communiter toti Ecclesiæ nota facta fuerint.

148. Nec dicas, saltem fuisse eas revelationes ordinatas ad totam Ecclesiam; negari enim non potest, DEUM privatim aliqua revelasse aliquibus Sanctis, quæ ad Ecclesiæ totius notitiam authenticè non pervenerunt: nisi dicere velimus, omnes veras revelationes fuisse scriptas, easque authenticè Ecclesiæ toti innovuisse, quod legenti Sanctorum vitas planè videbitur proprius falsum. Quod si talia Sanctis quibusdam verè à DEO revelata sunt, & sufficienter applicata, planè debuerunt illa credere: & si aliqui non crediderunt, ut Sara, & Zacharias, fuere reprehensi, saltem propter tarditatem in credendo.

Hoc tamen verum est, regulariter revelationes applicari per auctoritatem Ecclesiæ, & ministros, ejus nomine loquentes. Unde privatae revelationes examinandæ sunt, an sint à DEO, juxta illud 1. Joann. 4. v. 1. *Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus, si ex DEO sint.* Prima autem probatio debet esse, ut revelatio non sit contraria Catholice doctrinæ: cui si opponatur, certum est, eam à DEO non esse, sed à diabolo, qui, ut ait S. Paulus 2. Cor. 11. v. 14. *Transfigurat se in Angelum lucis.* Neque tamen hoc sufficit; multa enim Catholice doctrinæ contraria non sunt, & tamen non sunt revelata à DEO, e. g. quòd Petrus sit prædestinatus, quòd sit tandiu victurus &c. unde alia adhuc signa, vel argumenta sunt habenda (de quibus D. Thomas in 2. Cor. c. 11. lect. 3.) debentque in tali negotio consuli viri asceos valde peccati.

149. Ob. 2. S. Thomas 1. p. q. 1. a. 8. ad 2. ait: *Immititur enim fides nostra revelationi, Apostolis, & Prophetis facta, qui canonicos libros scripserunt, non autem revelationi, si qua fuit aliis Doctoribus facta:* & 2. 2. q. 5. a. 3. ad 2. ait, motivum formale fidei esse *veritatem primam, propositam nobis in Scripturis secundum doctrinam Ecclesiæ:* ergo revelatio privata non est motivum formale fidei. Resp. neg. conf. S. Thomas, 2. 2. q. 1. a. 1. nihil aliud ad fidem requirit, quam veritatem primam revelantem: in textibus autem, in objectione citatis, non loquitur de fide tantum Theologica, sed de fide restrictè Catholica, quam explicavimus n. 143. dicit enim *fides nostra*, hoc est, universalis omnium, non privata cujuslibet, specialem revelationem accipientis.

150. Ob. 3. Revelatio Divina non potest nobis sufficienter applicari, nisi eam proponat Ecclesia, adeoque ex privata faciat publicam: ergo. Resp. juxta dicta n. 147. neg. ant. cujus falsitatem quoque supponit Concilium Lateranense citatum n. 144. ubi permittit, aliquando prædicari revelationes privatas ex concessione solius Ordinarii: quo casu non proponuntur auctoritate totius

Ecclesiæ, & tamen illi homines, quibus ita proponuntur, tenentur credere. Hoc tamen verum est, ordinariè non haberi sufficientem applicationem revelationis Divinæ, nisi ab Ecclesia proponatur, ut sumitur ex eodem Lateranensi modò citato.

Addit Gormaz. de virt. Theol. n. 304. quemvis actum fidei dicere saltem aliquem virtualem ordinem ad Ecclesiam. 1. quia eliciens talem actum non potest negare Ecclesiam, tanquam objectum materiale fidei. 2. quia talis debet esse paratus, ad credenda omnia, quæ Ecclesia credenda proponit: imò ratione ejusdem universalis motivi, saltem implicite, vel virtualiter, omnia credit. 3. quia nulli in hac providentia sit revelatio privata absque omni ordine ad fidem Ecclesiæ Catholicæ: quin sæpe solitus est DEUS eos, quibus aliquid revelavit per Angelos, tamen mittere ad Ecclesiæ ministros, ut plenius instruerentur. Sic Actor. 9. misit Saulum ad Ananiam, & Actor. 10. Cornelium centurionem ad S. Petrum.

151. Ob. 4. Fides Theologica est essentialiter Catholica: ergo non potest niti revelatione privata. Confir. Ratione fidei sumus *superadificati super fundamentum Apostolorum, & Prophetarum.* ad Ephes. 2. v. 20. ergo fides exigit revelationem publicam, factam Apostolis, aut Prophetis. Resp. dist. ant. fides Theologica est essentialiter Catholica, in sensu latiori, seu non est difformis doctrinæ Catholice. conc. ant. in sensu restricto, quo nunc loquimur. subdist. est Catholica in actu primo. conc. ant. in actu secundo. neg. ant. & conf. In actu primo est Catholica illa fides; quia potest idem objectum DEUS revelare toti Ecclesiæ, vel id omnibus fidelibus credendum proponere: at non debet jam in actu secundo illa revelatio omnibus esse proposita. Ad confirm. dist. ant. ratione fidei tantum Theologica sumus ita superadificati. neg. ant. ratione fidei in sensu restricto Catholice. conc. ant. & neg. conf.

152. Ob. 5. Qui dissentiret revelationi privatae, etiam sufficienter applicatae, non esset hæreticus: ergo talis revelatio est insufficientis ad fidem. Resp. hanc esse questionem de nomine. Qui putant, infidelitatem divisione adequata dividi in Judæismum, Paganismum, & Hæresin, sentiunt, taliter dissentientem fore hæreticum: qui verò agnoscunt plures species infidelitatis (quorum opinionem probabiliorē judicat Gormaz) dicunt, talem non fore strictè hæreticum; cum strictè hæreticus tantum sit, qui negat aliquam doctrinam, quæ tanquam articulus fidei universaliter ab Ecclesia fuit recepta; unde ajunt, talem fore infidelem quarta specie infidelitatis, quæ committitur negando assensum revelationi privatae sufficienter applicatae. Videri etiam potest Lugo de fide disp. 20. sec. 2. n. 34.

Obligatio autem hæc credendi revelationi privatae, siue non propositæ ab Ecclesia, licet raro contingat respectu eorum, quibus ipsa non est immediate facta; cum ista

ERGO

rarò habeant sufficientem applicationem illius, tamen non est impossibilis, ut colligitur ex 3. Reg. 20. v. 35. ubi ita dicitur. *Vir quidam de filiis prophetarum dixit ad socium suum in sermone Domini: Percute me. At ille noluit percutere: cui ait: Quia nolui audire vocem Domini, ecce recedes à me, & percutiet te leo: cumque paululum recessisset ab eo, invenit eum leo, atque percussit: hoc est, ut apud Emanuelema habet versio Chaldaea, occidit: ex qua poena, huius nolentis percutere, habetur, eum fuisse culpabilem in non credenda illa revelatione, & mandato DEI. Regulariter tamen requiritur approbatio, & applicatio Ecclesiae, ut habetur ex Lateranensi citato. n. 144.*

153. Ob. 6. Saltem revelatio privata de rebus temporalibus non est motivum fidei: ergo. prob. ant. talis revelatio non habet pro objecto aliquid Divinum: ergo. Resp. neg. ant. sicut enim revelatio publica de rebus temporalibus, e. g. de armentis, aut ovibus Jacobi, vel de cane Tobiae, est objectum formale fidei, & non minus esset hæreticus, qui ista pertinaciter negaret, quam qui negaret mysterium SS. Trinitatis: ita etiam non minus est motivum fidei revelatio privata de rebus temporalibus, quam revelatio privata de spiritualibus; nam in utroque casu adest testimonium DEI: nec minus revelatio de temporalibus, quam revelatio de spiritualibus creditur; quia DEUS eam dicit: adeoque habetur etiam objectum formale Divinum: ex quo patet, ad probationem negandum esse ant. vide n. 6. & 7.

QUÆSTIO IV.

De Ultimo Fidei Resolutivo.

ARTICULUS I.

Quodnam sit Ultimum Fidei Divinae Resolutivum.

154. **H**æc controversia plures paginas variis auctoribus implet: & quosdam in opiniones satis mirabiles abstrahit, quas singillatim refutare non est animus: videre eas potest, cui lubet, apud Gormaz de virt. Theol. disp. 16. sec. 1. n. 771. Ut autem hanc quæstionem, inter præcipuas huius tractatus non infimam, clarè resolvamus, notandum, per *resolutivum ultimum* non intelligi hîc causam efficientem, immediatam, & adæquatam actûs fidei; hæc enim facîle assignaretur, scilicet complexum ex omnipotentia DEI, & habitu fidei (nisi huius defectum ipsa etiam omnipotentia extrinsecè applicata suppleat) item ex gratia, si hæc physicè influat: tandem ex intellectu creato; nam actus supernaturalis fidei, nec adæquatè procedit à principio supernaturali (quia est vitalis, & consequenter debet intellectus, per eum vivens, concurrere) nec adæquatè à principio tantum naturali, ut est de fide ex Tridentino.

155. Verum hæc quæstio hîc loci non agitatur in hoc sensu: sed per *resolutivum* hic intelligitur *motivum*, seu *objectum formale ultimum*, in quo credens quiescit, & quod ipse pro ultimo responso intra lineam fidei dat interroganti, quare talem, vel talem actum fidei eliciat. Dixi *intra lineam fidei*; nam habitus, vel actus, non debet extrahi extra suam lineam, nec ei assignari pro resolutive aliquid, non spectans ad ejus lineam. Sic resolutivum ultimum charitatis Theologica rectè assignatur bonitas DEI infinita; quia hæc est ultimum motivum intra lineam habitûs charitatis: & in hac quiescit ipse in linea sua. Quare, si quis ulterius quereretur, unde sciatur, bonitatem DEI esse infinitam, talis interrogatio jam esset extra lineam charitatis; non enim ad charitatem attinet scire, sed tantum amare suum objectum formale super omnia: non autem charitas amat, multo minus super omnia amat eam scientiam, vel notitiam.

Hinc motiva probantia, DEUM esse summum bonum, non sunt motivum charitatis Divinae: sed sunt motivum, aut fidei, aut alterius habitûs intellectualis, qui credit, vel scit, ex suis rationibus, DEUM esse summum bonum. Sic etiam motivum obedientiae intra lineam suam est præceptum: scientia autem de præcepto non est objectum formale obedientiae, sed alterius habitûs, aut actûs, ad obedientiam præsuppositi. Unde similia argumenta, quibus e. g. probatur, DEUM esse summum bonum, vel legem esse latam, non sunt motiva charitatis, aut obedientiae; sed tantum sunt conditiones, vel applicationes morales motivorum, in eo sensu, in quo dicitur, cognitio esse applicatio motivi ad voluntatem. Similiter motiva actûs imperantis sunt suo modo conditiones, vel applicationes, motivorum propriorum actûs imperati. Sic si quis ex timore gehennæ imperet sibi actum contritionis perfectæ, metus gehennæ non est motivum istius, nec intra huius lineam; (est enim tantum motivum attritionis) sed respectu contritionis est tantum aliqua quasi applicatio motivi: quod motivum est sola pura DEI bonitas propter se ipsam.

156. Sicut autem dantur applicationes motivorum, respectu habituum, & actuum voluntatis, ita etiam dantur applicationes motivorum, respectu habituum, & actuum intellectûs. Huius rei exemplum valde appositum affert Gormaz de virt. Theol. n. 225. Intrat e. g. homo doctus in officinam bibliopolæ: legit aliquem librum, cujus auctorem ignorat, sive quia titulus deest, sive quacunque de causa: placent, quæ ibi legit de variis Theologicis rebus: quarit igitur bibliopolam, hominem non alia scientia, quam superficiali librorum notitiâ instructum, seu, qui sciat quidem, quales auctores in officina adsint, & quomodo nominentur: de cætero autem, nec Theologus, nec Philosophus sit: ab hoc audit, auctorem libri illius esse S. Augustinum; tum enim verò statim firmius adhuc adheret le-